

Ders No: 32

Mesleki Cilt Hastalıkları

Mesleki Cilt Hastalıkları

- **Konunun genel amacı**
 - Katılımcıların, mesleki cilt hastalıklarının çalışma hayatındaki önemi, çeşitleri, tanı ve korunma yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır.
- **Öğrenme Hedefleri**
 - Bu dersin sonunda katılımcılar;
 - Mesleki cilt hastalıklarını tanımlar.
 - Mesleki cilt hastalığına yol açabilecek etmenleri sıralar.
 - Korunma yöntemlerini belirler.
 - Erken tanı yöntemlerini sıralar.

Mesleki Cilt Hastalıkları

- **Konunun alt başlıkları**
 - Mesleki cilt hastalıkları
 - Mesleki cilt hastalığına yol açabilecek etmenler
 - Korunma yöntemleri
 - Erken tanı yöntemleri
 - Örnek vaka çalışması
- **Yüz yüze / toplam ders saati: 1/3**

Tanım

- Mesleksel temasın majör etken olduğu derinin tüm patolojik durumlarına ***Mesleki deri hastalığı***
- Mesleki deri kanserleri
- Mesleki deri kanseri dışındaki deri hst.
- Meslek faktörü kanıtlanabilir nitelikte olmalı
- Meslek dışı uğraşlar gözardı edilmemeli

Sıklık

- B Grubu
- Mesleki hastalıkların yaklaşık % 25- 35'i
- Mesleki deri hastalıklarının % 90'ı kontakt dermatit
- Kontakt dermatitlerin % 80'i iritan , % 20'si allerjik
- En sık rastlanan lokalizasyon "el"

Risk faktörleri

- Atopik dermatit Deri kuruluğu
- Kötü hijyen (işyeri veya kişisel)
- Aşırı yıkanma
- Çevresel faktörler
- Aşırı terleme

Dizidroz, ellerin su kabarcıkları ile seyreden, nedeni bilinmeyen mevsimsel egzamaları

- Akrosiyanoz
- Mevsimsel deęişiklikler
- İşe baőlamadan önce varolan kronik AEKD(allerjik ekzematöz kontakt dermatit).
- İşe baőlamadan önce nikel ve kobalt duyarlılığının olması
- Aőırđ terleme sorunu

MESLEKİ DERİ HASTALIĞINA NEDEN OLAN FAKTÖRLER

- **İRİTAN VEYA ALLERJİK KÜTANÖZ AJANLAR**
- **Fizik ve mekanik**(sıcak, soğuk, vibrasyon, iyonize radyasyon, noniyonize radyasyon, friksiyon, basınç)
- **Biyolojik etkenler**(bakteriyel, viral, riketsiyal, spiroket, fungus, artropod)
- **Diğer**(yanık, pigmentasyon bozuklukları, akneler, neoplazmlar, granülomlar, ülserler)

En sık başvuru şekli ekzematöz el dermatiti

- Ev kadınları
- Berberler
- İnşaat işçileri
- Boyacılar
- Sağlık personeli
- Metal işçileri
- Aşçılar
- Fırıncı ve pastacılar
- Balıkçı
- Bahçıvan
- Lastik-plastik sanayi

Düşük riskli meslekler

- Yöneticilik ve diğer büro işleri
- Bilimsel ve akademik ağırlıklı
(bilgisayar, gazetecilik, habercilik, avukatlık)
- Planlamacılık, kayıt
- Sosyal ağırlıklı meslekler

MESLEKLER VE İLİŞKİLİ

KONTAKT DERMATİTİ NEDENLERİ

*İnşaat işçileri

iritanlar: temizlik malzemeleri, solventler, çimento, kir

Alerjenler: krom (çimento, meşin botlar), kauçuktaki kimyasallar(eldivenler), epoksi reçineleri (yapıştırıcılar)

*Berberler, kuaförler

İritanlar: şampuan, su, perma ilaçları

Alerjenler: p-fenilendiyamin (saç boyaları), formaldehit şampuanlar), parfümler(şampuanlar ve kozmetikler), gliseril monotiyoglikolat (perma çözeltileri)

***Ev işlerinde çalışanlar**

İritanlar: temizlik malzemeleri, dezenfektanlar, su

Allerjenler: kauçuktaki kimyasallar (eldivenler), kokulu ve koruyucu maddeli temizleme ve dezenfeksiyon çözeltileri

***Sağlık çalışanları**

İritanlar: sabun, su, eldivenler, dezenfektanlar

Alerjenler: kauçuktaki kimyasallar (eldivenler), gluteraldehit , soğuk cerrahi alet sterilizatörleri, koruyucu maddeler(cilt bakım ürünleri)

***Fotoğrafçılar**

İritanlar: Su, developman malzemeleri, tespit araçları, beyazlatıcı, ağartıcı çözeltiler

Alerjenler: Renkli ve siyah beyaz developman ilaçları

DİĞER BAZI LEZYONLAR VE ETKENLER

Folikülit veya akne(örn: gres ve yağlara bağlı)

- Kimyasal ilişkili beyaz lekeler (örn: germisit fenollü deterjanlar)
- Liken planus (örn: fotoğraf banyo ürünleri)
- Granülomlar (örn: silika ve berilyum tozları)
- Enfeksiyonlar
- Fotodermatozlar
- Kontakt ürtiker (örn: hastane çalışanlarında lateks eldiven)

SIK RASTLANAN

• İritanlar

- Deterjan
- Su, Sabun, Şampuan, Formaldehit
- Bakım ürünleri
- Alkali,asitler,et, balık,
- Meyve suları, alkol, Dezenfektan maddeler,
- Toz
- Hamur, un
- Petrol,
- Makine yağları
- Mekanik travma

Allerjenler

- Çimento
- Epoksi reçineleri
- Lastik kimyasalları
- Fenilendiamin
- Formaldehit
- Koku ve renk maddeleri
- Koruyucu maddeler
- Gluteraldehit
- Lastik ve deri eldiven
- Tahta
- Terebentin
- Saç boyaları ve perma solüsyonu

El dermatiti ile başvuran hasta

- Meslek öncesi deri hastalığı
- İritan veya allerjik maddelere temas
- Temas ile lezyonların başlangıcı arasındaki sürenin uyumu
- Döküntünün başlangıç yeri ve anatomik lokalizasyonu
- Hobileri, ikinci işi veya evdeki temas eden allerjenler, ev işleri, kozmetikler
- İşten uzaklaştığında iyileşme eğilimi (3-4hf)
- Diğer çalışanlarda el dermatiti sıklığı

BİR DERMATİTİN MESLEKİ SEBEPLE ORTAYA ÇIKTIĞININ GÖSTERGELERİ

- **Eğer dermatit çalışmaya başlayan kişide daha önce görülmemiş ve ilk kez çalıştığı zaman görülmüşse,**
- **İş sırasında şikayetleri artıyorsa,**
- **Çalışmadığı zamanlarda semptomlar oluşmuyorsa,**
- **Olası alerjenlere veya irrtitan faktörlere maruziyet açıkça ifade ediliyorsa**
- **İş bir riskli meslek grubunda ise bu dermatitin mesleki olma olasılığı yüksektir.**

El ekzemalarında morfoloji

- Eritemli-skuamli-fissürlü
- Hiperkeratotik ragatiform
- Dizidroziform
- Kombine
- Pulpit tip

Prognoz

- Kontakt dermatidin süresi ne kadar uzunsa tam düzelme şansı azdır.
- Meslek değiştirme ve bariyer kremlerin prognoz üzerine etkisi azdır.
- Cildin koruma ve tamir mekanizmalarının sağlanması prognoz açısından daha önemlidir.
- Günlük hayatta sık bulunan allerjenlere duyarlılık gelişmişse, iyileşme şansı azalır.

TANI

1. Anamnez:

- Meslek öncesi deri hastalığı olup olmadığı, eski işinin ne olduğu,
- Yaptığı işi ayrıntılı olarak sorularak iritan veya allerjik maddelere temas olup olmadığı,
- Temas ile lezyonların başlangıcı arasındaki sürenin uyumu olup olmadığı,
- Deri bulgularının veya şikayetlerinin başlangıç yeri ve anatomik lokalizasyonu,
- Aile öyküsü, hobileri, ikinci işi veya evdeki temas eden allerjenler, ev işleri, kozmetikler
- İşten 3-4 hafta uzak kalması durumunda hastalığın iyileşme eğilimi olup olmadığı
- İşyerindeki diğer çalışanlarda dermatit sıklığının ne olduğu

Tanı

- Klinik muayene
- Laboratuvar testleri: histopatolojik inceleme, bakteriyolojik kültür, mikolojik inceleme, atopik zemini ortaya çıkarmaya yönelik testler
- Yama testleri:
- Şüpheli ve folliküler reaksiyonlar dikkatle değerlendirilmeli
- İş yeri ziyaretleri
- **4. İşyeri, ortam analizleri** (hastaya çevresini sor ve hastanın işini çevresini araştır) tanıya yardımcıdır: İş yeri ziyaretleri ve şüpheli allerjileri belirlemek için yapılabilecek kantitatif analizler tanıyı destekler.

Meslek egzeması değerlendirme tanı kriterleri(1989 Mathias Kriterleri)

- Klinik bulgu kontakt dermatit ile uyumlu mu?
- İş yerinde temas edilen maddeler potent deri irritanı veya alerjeni mi?
- Anatomik yerleşim meslekle ilişkili mi?
- Geçici temaslara mı ortaya çıkıyor?
- Meslek dışı faktörler muhtemel sebep olarak araştırıldı mı?
- İş ortamından uzaklaşılınca dermatit de düzelme var mı?
- Patch ve provokatif test ile muhtemel alerjen saptandı mı?

Önleme

- Riskli maddelerin saptanması
- Yüksek riskli grupların tespiti
- İşyerine yönelik önlemler
 - Makinelerin kontrolü
 - Temizlik
 - Yeterli havalandırma
 - Uyarı
 - Bulaşık, çamaşır makinesi, saplı fırça kullanma
 - Eğitim ve izleme
- Erken tanı ve tedavi
- Kişisel hijyen ve korunma

- **İşe giriş muayenesi**
- **Emolyentlerin kullanımı**
- **Bariyer kremler**
- **Kişisel hijyen (yıkama, mekanik temizlik, çözücü maddeler, emulsiyonlarla temizlik)**
- **İşyeri hijyeni (Ayrıntılı kayıt ve etiket, havalandırma)**

İşyerinde korunma

- Ilık su ile yıkanma
- Doğru eldiven kullanma
- Önlük, maske, bot, gözlük kullanımı
- Yüzüklerin çıkarılması
- Koruyucu eldiven altına pamuklu eldiven giyilmesi
- Dezenfektan temizleyicilerden kaçınma
- Nemlendirici krem kullanma
- Evde ellerin korunması

p-TOLUYLEN
DIAMINO
SULFAT

PHENYLEN
DIAMIN

p-amino
diphenyl
aminhydr.

TOLUYLEN
DIAMIN

p-amino-
ferol

Tedavi

- Suya maruziyetin ve el yıkamanın azaltılması
- Koruyucu iş eldivenlerinin içine pamuklu iç eldivenler giyilmesi
- Kuruyan ellerin 15 dakika nemlendirilmesi
- Ciddi inflamasyonun geliştiği durumlarda topikal ve sistemik kortikosteroid
- En az 15 gün istirahat
- Ergoterapi
- İşyerinde alan değişimi
- Yeni meslek

İşe girişte

- Atopik dermatit bulguları veya anamnez
- Ekzematöz dermatit varlığı
- Meslek öncesi nikel, kobalt, krom gibi maddelerle temas
- Deri kuruluğu
- Alkali testleri
- Yama testleri (herhangi bir maddeye duyarlılık tarif ediyorsa)

Deri koruyucu preparatlar

- Vazelin
- Hidrofilik ürünler (kremler) (dimetilsilikon içerikli)
- Allerjen bariyer kremler
- Deri bakımı (cold cream)
- Balmumu ve bitkisel yağlar içeren kremlerle evde bakım

<http://www.grahamriley.co.uk/industrial.html>

Eldivenler

- Deri
- Polimer
 - Doğal kauçuk (lateks)
 - Sentetik kauçuk (lastik, butil, neopron)
 - Sentetik polimer (polietilen, PVC)
(özellikle besin sanayi ve tıbbi personel için önerilir)
- Kumaş (tek başına veya diğerleri ile birlikte)
- Paslanmaz tel ve sentetik lif örtü
- **Not: Lastik ve plastik eldivenler oklüzyon etkisi ile maserasyona neden olurlar ayrıca iritan ve alerjen maddelerin deriye penetrasyonunu artırırılar**

Yapılabilecek diğer şeyler

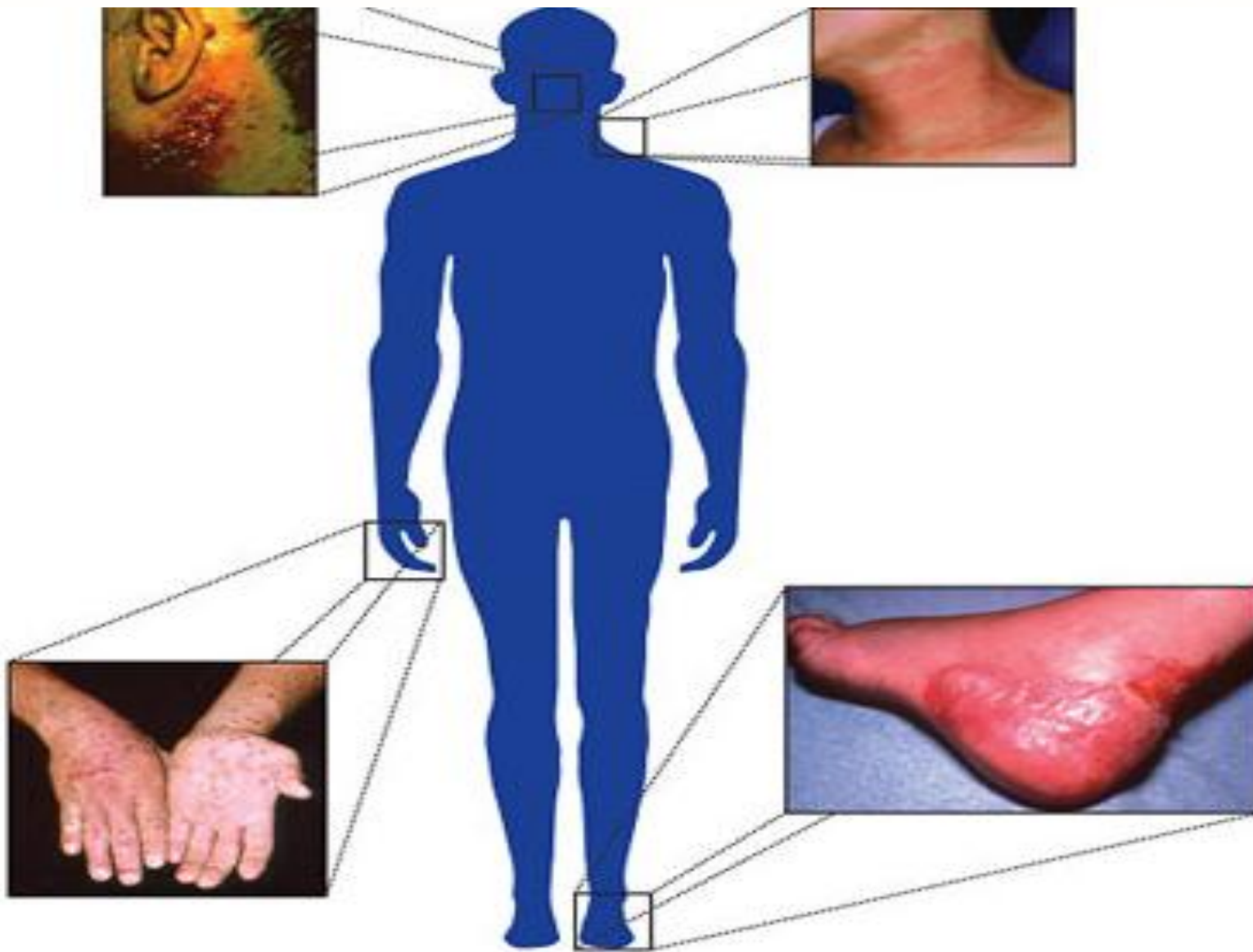
- Yasal önlemler
- İmmün tolerans
- Rehabilitasyon (ergoterapi)
- Aynı meslek içinde alan deđiřtirme
- Meslek deđiřtirme

1990 yılında

	<u>Türkiye</u>	<u>Almanya</u>
Meslek hast	1202	12227
Deri hast	32	2723

Sosyal Sigortalar ve Sağlık işlemleri Tüzüğü
mesleksel cilt hastalıkları

- Deri kanseri
- Kanserleşmeyen cilt hastalıkları

<http://www.cdc.gov/niosh/topics/skin/>

<http://www.enviroderm.co.uk/Health-Surveillance/Skin-Condition-Measurement-Equipment>

<http://accessmedicine.net/search/searchAMResultImg.aspx>

Yasal Mevzuat

- Hastanın önceki muayene raporları, işyeri inceleme raporları
- Ailede atopi öyküsü ve diğer alerjik şikayetler
- Önceki mesleği
- Şu andaki mesleği ve tarihleri
- Şüpheli madde ile temas süresi

- Deri temas derecesi
- İşyerinde alınan korunma önlemleri
- Deri şikayetlerinin yerleşim yeri
- Hafta sonu ve tatilde deri durumu
- İş gücü kaybı derecesi
- Meslek değişikliği

- Tıbbi tedaviler ve öneriler
- Klinik bulgular
- Deri testleri, mikolojik ve bakteriyel araştırma
- Uzman görüşü
- Deri ile ilişkili risk

Hukuksal açıdan

- Meslek dermatozu (tıbbi)
- Meslek hastalığı (Hukuki)

Meslek hastalığı olarak nitelendiğinde kişinin *meslekteki kazanma gücünün* ne kadar azaldığına göre tazminat ödenir.

İşyeri hekimi > Dermatolog > Meslek hastalıkları
hast

Sosyal sigortalar yüksek sağlık kurulu
İş mahkemeleri (Adli Tıp, Bilirkişilik)

MESLEKİ DERİ KANSERLERİ

- Her yıl ABD'de 400 bin nonmelanoma deri kanseri görülmekte
- Bu bildirilen tüm kanserlerin %30-40'ını oluşturuyor
- Malign melanom tanısı 18 bin
- Ne kadarı mesleki?
- Azımsanmayacak sayıda

MESLEKİ DERİ KANSERLERİ

- UV ışınları
- Polisiklik aromatik hidrokarbonlar
- Arsenik
- İyonize radyasyon
- Travma (yanık skarları) başlıca nedenler

Kaynakça

Kazasız ve sağlıklı günler dileriz...